

**Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің экология
мәселелері және табиғат пайдалану Комитеті
төрағасы А.А. Милютиннің
2013 жылғы 22 сәуірдегі Үкімет сағатына
ҚОСЫМША БАЯНДАМАСЫ**

Құрметті Қабиболла Қабенұлы!

Құрметті әріптестер!

Сөзімнің басында мұнай-газ министрлігінің өткен жылы айтарлықтай жұмыстарды атқарғанын атап өткім келеді.

Ол Қарашығанақ жобасы бойынша қарым-қатынасты реттеу мәселесі, яғни бұл жобаны басқаруда Қазақстан үлесін 10 пайызға ұлғайтуға мүмкіндік алды. Сол сияқты Ресей Федерациясымен мұнай және мұнай өнімдерін жеткізу саласындағы ынтымақтастық. Жуырда ғана Парламент осы мәселеге байланысты екі халықаралық құжатты ратификациялаған, енді біздің МӨЗ-тарының қуаттылығын толық көлемінде пайдалануға мүмкіндік береді деп үміттенеміз, ең алдымен - Павлодар МӨЗ. Осының бәрі, сөзсіз, біздің ішкі мұнай өнімдері нарығына позитивті әсер тигізеді. Былтырғы жыл қортыныдысынан бұл мәселеде прогрестің бар екендігі министрдің баяндамасынан да көрініп тұр.

Дейтұрғанмен де, проблемлар қалуда. Мұнай өнімдері сапасы төңірегінде де, қазақстандық МӨЗ-тарының толық жүктемесі жағынан.

Әрине, бір сәтте шешілетін емес, ұзақ уақытты қажет ететін мәселелер бар.

Ол біздің ішкі нарықтағы мұнай өнімдерінің импортқа тәуелділігі, біздің мұнай өңдеу зауыттарының бәсекеге қабілеттілігін арттырып және мұнай өңдеу тереңдігін ұлғайта отырып, отандық мұнай өнімдерінің сапасын халықаралық стандартқа жеткізу. Ел басы Н.Ә.

Назарбаевтың осы бағытта қойған міндеттерін министрлік бірте-бірте шешіп жатқанын атап өтпеске болмайды.

Бірақ қазір шешуді қажет ететін аз ауқымды мәселелер де бар.

Ең алдымен – ол біздің автомай құю стансаларындағы мұнай өнімдерінің сапасы. Осы күнге дейін мұнай өнімдерін сәйкестік сертификатсыз немесе мерзімі өткен, не жасанды сертификатпен бөлшектеп өткізу жайлары орын алуда. Құйып жатқан бензиннің сапа сертификаты болғанмен, сертификатта жазылғанмен сәйкес келмейді.

Бұл мәселелерді былтырғы Үкімет сағатында қойғанбыз, енді Үкіметтің жаңа құрамына ұсынымдармен оларды қайталауға мәжбүр болып отырмыз

Біріншіден, мұнай өнімдерін өткізумен айналысатын субъектілердің техникалық регламенттердің талаптарына сай келмейтін немесе сәйкестік сертификаты жоқ не жалған сәйкестік сертификатымен өнімді сатқаны үшін **жауапкершілігін күшейту** мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне өзгерістер мен толықтырулар енгізу мәселесін қарастыру қажет деген көзқарастамыз..

Екіншіден, мұнай өнімдерінің сапа стандарттарының талаптарына сәйкестігінің пәрменді мониторингін **оларды өндіру кезінде ғана емес**, көтерме және бөлшек саудада өткізу кезінде де қамтамасыз етілсін.

Егер Үкімет тиісті заң жобаларын енгізсе, Парламент әрқашанда қолдайды деп ойлаймын.

Біздің МӨЗ жүктемесі жөнінде айта отырып, ауқымдығы кем емес, біздің ішкі заңнамаға тәуелді, мыңызды мәселені қозғағым келіп отыр.

Өткен жылы біздің комитеттің депутаттары мұнай және газ министрлігімен бірігіп «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне мұнай өнімдерінің жекелеген түрлерін өндіруді

және олардың айналымын мемлекеттік реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заң жобасын дайындап, Мәжіліс қабырғасында бастамашы болуға қорытынды алу үшін Үкіметке жіберген болатын.

Заң жобасы еліміздің мұнай өңдеу зауыттарын шикі мұнай және газ конденсатымен толығырақ жүктеуге бағытталған. Атап айтқанда, «алыс-беріс» деп аталатын мұнай есебінен және мұнай берушілерге мұнай өңдеу зауыттарының резервуарларындағы мұнай өнімдерін өткізу құқығын беруге бағытталған.

Бұл нормалар қаражатты қажет етпейді, тек салықтық әкімшілендіру шарттарын өзгерту аясында шешіледі.

Өкінішке орай, мүдделі мемлекеттік органдармен келісіліп, ВАК мақұлданғанына қарамастан, Үкіметтен осы күнге дейін қорытынды түскен жоқ.

Осындай ұсыныстарға Үкімет шұғыл ден қойғанын қалар едік.

Сөзімнің соңында Ел басы «Қазақстан - 2050» Стратегиясында мұнай және газ өндірушілерінің алдына мемлекетіміздің болашақта тұрақты да баянды дамуына байланысты маңызды мәселелер қойғанын атап өткім келеді.

Осығын орай, мұнай және газ министрлігіне 2013 жылға қойған мақсаттарыңызды сәтті жүзеге асырып, алдағы уақыттардағы да қойылған мақсаттардыыз бен міндеттеріңізге ойдағыдай жете беріңіздер демекпін.

Назарларыңызға рахмет.